

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/74/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712201128
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5712201128.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľa : Walden, s. r. o., sídlo: 1. čsl. brigády 1/5405, Vrútky 038 61, IČO: 46 850 038, právne zastúpený: Advokátska kancelária ŠUMICHRAST Legal, s.r.o., sídlo: Jesenského 29, 036 01 Martin, IČO: 47 249 935, proti odporcovi: Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s., sídlo: Pri Rajčianke 2927/8, Žilina 010 47, IČO: 36 442 151, v konaní o vypratanie nehnuteľnosti - nebytového priestoru, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 18.12.2015 č.k. 9C/18/2012-315, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorým návrhom zo dňa 24.1.2012 a jeho doplnením zo dňa 29.2.2012 (č.l. 21) žiadal, aby súd rozhodol o povinnosti odporcu vypratať nebytový priestor o výmere 62,95 m² nachádzajúci sa v prevádzkovej budove č.s. XXXX, zapísanej Katastrálnym úradom v Žiline, Správa katastra Martin na LV č. XXXX pre k.ú. P., postavenej na parcele KN-C 662/17 k.ú. P. o výmere 64 m² - zastavané plochy a nádvoria, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne žiadal zaviazat' odporcu náhradou trov konania.

V súvislosti s právnym posúdením veci v odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa citoval nasledovné ustanovenia : § 126 ods. 1,2, § 151n ods. 1 a ods. 2, § 151o ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, ďalej § 22 ods. 1, 2, 3, 5, § 27 ods. 1,2 zák. č. 79/1957 Zb. v znení zmien a doplnkov, § 42 ods. 2,3 zák. č. 78/1998 Z.z., § 10 ods. 1 písm. a) a d), § 10 ods. 5 zák. č. 656/2004 Z.z. ako aj § 11 ods. 1 písm. g), ods. 5, 8, 13, 14, 15, v spojitosti s § 96 ods. 4 zák. č. 251/2012 Z.z.

Ďalej v odôvodnení prvostupňový súd okrem iného uviedol, že súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že odporcovi nevzniklo zákonné vecné bremeno v zmysle ust. § 22 ods. 1 písm. a/ Zákona č.79/1957 Zb. účinného do 30.6.1998, nakoľko ZP č. 3/2014, ktorý vypracoval súdom ustanovený znalec, mal preukázané, že nebola splnená jedna z dvoch podmienok, ktoré musia byť kumulatívne splnené podľa uvedeného zákonného ustanovenia - že ide o malú stanicu do rozlohy 30 m² s príslušenstvom. Nesporne podľa ZP súdom ustanoveného znalca Ing. Holjenčíka, PhD., ide o jeden technologický a prevádzkový celok - trafostanica umiestnená v nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Martin, katastrálny odbor pre okres Martin, Obec Vrútky, k.ú. P. ako prevádzková budova so súp. č. XXXX, postavená na parc. registra C č. 662/17 „v žiadnom prípade nie je malou stanicou do rozlohy 30 m² v zmysle ust. § 22 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 79/1957 Zb.“. Na

tomto stanovisku znalec zotrval aj vo vyjadrení k ZP zo dňa 5.9.2014 po tom, čo boli znalcovi zaslané pripomienky k ZP od odporcu aj na pojednávaní dňa 2.12.2015, keď bol oboznámený aj so ZP Ústavu súdneho inžinierstva č. 83/2015, ktorý predložil odporca. Pokiaľ odporca mal pripomienky k ZP č. 3/2014 a žiadal vykonanie kontrolného ZP, súd poukazuje, že po preskúmaní celého obsahu ZP č. 3/2014 dospel k záveru, že podaný posudok zodpovedá kritériám stanoveným pre tento úkon znaleckej činnosti podľa Zákona 382/2004 Z.z. (predovšetkým ust. § 2 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 až 6). Znalec v posudku ako aj vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 2.12.2015 dostatočne vysvetlil svoje zistenia a súd v súlade s § 127 ods. 1 OSP vychádzal z tohto ZP pri posúdení tých skutočností, na ktoré bolo potrebné odborné znalosti. Pri tom bol viazaný aj právnym názorom odvolacieho súdu, aby zisťoval výmeru technologického zariadenia, z ktorého dôvodu bol záver okresného súdu v jeho prvom rozhodnutí o splnení podmienky výmery stanice do 30 m² predčasný, keď túto výmeru súd ustálil bez znaleckého dokazovania. S ohľadom na závery znalca Ing. Holjenčíka, PhD., tj. že predmetnú trafostanicu nemožno rozdeliť, nakoľko ide o jeden funkčný celok konštruovaný na výmeru 62 m², nebolo možné prijať ani záver o tom, že zákonné vecné bremeno v zmysle § 22 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 79/1957 Zb. vzniklo minimálne ohľadne tam uvedenej výmery (30 m²). Pretože nebola splnená jedna z dvoch podmienok, ktoré musia byť splnené kumulatívne, nebolo dôvodné skúmať splnenie druhej zákonom predpokladanej podmienky v ust. § 22 ods. 1 písm. a/ Zákona 79/1957 Zb., či bola táto postavená na cudzej nehnuteľnosti.

Súd v súlade s § 127 ods. 1 OSP vychádzal zo ZP č. 3/2014 pri posúdení tých skutočností, na ktoré bolo potrebné odborné znalosti vo vzťahu k právnemu názoru odvolacieho súdu, že „...v konaní nezisťoval výmeru technologického zariadenia...“. Hodnoteniu súdom nepodliehajú odborné znalecké závery z hľadiska ich správnosti, súd hodnotil len presvedčivosť posudku pokiaľ išlo o jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi a v rámci tohto hodnotenia súdom bol ZP súdom ustanoveného znalca dostatočne presvedčivý a úplný. Potom aj keď podľa ust. § 127 ods. 2 OSP znalecký posudok možno dať preskúmať aj inému znalcovi, vedeckému ústavu alebo inej inštitúcii, súd napriek tej skutočnosti z vyššie uvedených dôvodov nenariadil kontrolné znalecké dokazovanie, keďže nemal pochybnosti o správnosti postupu súdom ustanoveného znalca. Pritom mal na zreteli aj hospodárnosť konania. K ZP, ktorý doložil do spisu odporcu, súd sa stotožňuje jednak s vyjadrením súdom ustanoveného znalca ako aj s námietkou navrhovateľa, že tento ZP bol vypracovaný osobami, ktoré nie sú v zozname znalcov zapísané v odbore, ktorý je posudzovaný v tomto súdnom konaní, v tomto odbore nevykonávajú znaleckú činnosť, čo dotvrdzuje aj výpis zo oznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (č.l. 288-289).

Ďalej prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že v čase rozhodovania súdu (§ 154 ods. 1 OSP) nesporne odporca prevádzkuje predmetnú stanicu v nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľa, čo je preukázané výpisom z LV č. XXXX, KN Martin pre k.ú. P. a opak preukázaný nebol. Vo vzťahu medzi účastníkmi konania bolo potvrdené vlastnícke právo právnych predchodcov navrhovateľa - U. I. a J.D., rod. P., od ktorých navrhovateľ nadobudol predmetnú nehnuteľnosť kúpnu zmluvou, čo bolo nesporné medzi účastníkmi konania a preukazuje to aj výpis z LV č. XXXX (č.l. 5), titul nadobudnutia - kúpna zmluva.

V súlade s právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP), súd skúmal aj otázku dátumu vzniku prípadného zákonného vecného bremena a s tým spojenú jeho existenciu resp. neexistenciu, čo má význam pre rozhodnutie veci vzhľadom na rozdielnu právnu úpravu v čase do 30.6.1998, od 1.7.2004 do 31.12.2004 a od 1.1.2005. Súd dospel k záveru, že právna úprava, Zákon č. 70/1998 účinný od 1.7.1998 do 31.12.2004, § 9 ods. 6, § 42, Zákon č. 656/2004 účinný od 1.1.2005 do 31.8.2012, § 12 ods. 1 a ods. 5, § 69 ods. 10, Zákon 251/2012 účinný od 1.9.2012, zachováva práva (existujúce) zodpovedajúce vecným bremenám. Pre posúdenie uvedenej otázky bol rozhodujúci pre súd stav v čase rozhodovania v zmysle § 154 ods. 1 OSP. Súd poukazuje na právnu úpravu podľa zákona č. 251/2012 Z.z. účinného od 1.9.2012. Právo vecného bremena v prospech odporcu vzniklo na základe ust. § 11 ods. 1 písm. g/ Zákona č. 251/2012 Z.z., podľa ktorého držiteľ povolenia alebo ním poverená osoba môže v nevyhnutnom rozsahu a vo verejnom záujme vykonávať na cudzích nehnuteľnostiach povolenú činnosť na elektroenergetických zariadeniach alebo na plynárenských zariadeniach, potrebných na zabezpečenie prevádzky sústavy alebo siete, ktorých výstavba bola povolená podľa stavebných predpisov. Súd mal v konaní preukázané, že elektroenergetické zariadenie umiestnené v označenej nehnuteľnosti, jeho výstavba bola povolená podľa vtedy platných stavebných predpisov, čo preukazuje rozhodnutie Odboru pre výstavbu rady Mestského národného výrobu v Martine číslo.: Výst/2783/75, ev. číslo 212/75 zo dňa 15.8.1975, ktorým bolo povolené stavebníkovi, Okresnému národnému výrobu - odbor výstavby - Stavoinvesta, postaviť stavbu - Trafostanica T4S Vrútky -

centrum II. a tiež kolaudačné rozhodnutie Mestského národného výboru, odbor územného plánovania, architektúry, vodného hospodárstva, energetiky, poľnohospodárstva a lesníctva v Martine č.j. 1518/77/Tč zo dňa 2.8.1979 (č.l. 27 a 29). Podľa ust. § 11 ods. 8 Zákona č. 251/2012 Z.z., povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa ods. 1 sú vecnými bremenami spojenými s vlastníctvom nehnuteľnosti. Návrh na vykonanie záznamu do KN je oprávnený podať držiteľ povolenia. Vecné bremeno v prospech odporcu teda vzniklo zo zákona (viď odôvodnenie vyššie), keď ust. § 151o ods. 1 OZ predpokladá tiež, že vecné bremená vznikajú aj zo zákona. Z ust. § 11 ods. 1 písm. g/ ani iného ustanovenia zákona 251/2012 Z.z. nevyplýva časové obmedzenie vzniku oprávnenia podľa § 11 ods. 1 písm. g/, vyplýva len podmienka vykonávať povolenú činnosť na elektroenergetických zariadeniach, ktorých výstavba bola povolená podľa stavebných predpisov a splnenie tejto podmienky bolo v konaní preukázané uvedenými rozhodnutiami.

Pokiaľ PZ navrhovateľa namietal, že navrhovateľ ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti nemá inú možnosť domáhať sa vlastníckych práv ako podanie vlastníckej žaloby v zmysle ust. § 126 OZ, keďže odporca odmieta uzatvoriť nájomnú zmluvu, súd v tejto súvislosti poukazuje na právnu úpravu Zákona č. 251/2012 Z. z., a to § 11 ods. 13 a nasl. predmetného zákona. Sama skutočnosť, že odporca nepožiadaval o zápis predmetného vecného bremena do KN, je bez relevancie na vznik vecného bremena podľa zákonnej úpravy v ust. § 11 ods. 1 písm. g/ v spojení s ust. § 11 ods. 8 Zákona č. 251/2012 Z.z. a ust. § 151o ods. 1 OZ; samotný zápis v KN nemá na vznik vecného bremena vplyv, keďže už vzniklo na základe zákona. Potom neboli naplnené zákonné predpoklady ust. § 126 ods. 1 OZ na to, aby súd rozhodol o vypratani nehnuteľnosti, nakoľko nebolo preukázané, že odporca túto „neprávom zadržuje“, naopak, bolo preukázané, že má právny titul, vecné bremeno, ktoré sa viaže na nehnuteľnosť (odôvodnenie vyššie), preto žalobu zamietol.

Súd zamietol návrhy na dokazovanie výsluchom svedkov v zmysle návrhu odporcu, nakoľko úd mal dostatočne preukázaný skutkový stav na základe doteraz vykonaného dokazovania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP. Podľa zásady úspechu vyslovenej v ust. § 142 ods. 1 OSP, odporca ako úspešný mal v konaní právo na náhradu trov konania. Súd odporcovi trovy konania nepriznal s ohľadom na skutočnosť, že tieto sa priznávajú iba na návrh (§ 151 ods. 1 OSP), odporca návrh na náhradu trov konania neurobil, preto súd rozhodol o tom, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý nesúhlasil s právnymi závermi súdu prvého stupňa a o zamietnutí žalobného návrhu a okrem iného vo svojom odvolaní uviedol nasledovné:

Je potrebné poukázať na to, že súd mal v zmysle ust. čl. 1 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a podľa § 6 O.s.p. postupovať tak, aby bola účastníkom poskytnutá rýchla a efektívna ochrana ich práv. Súd je pritom povinný riadiť sa okrem iného aj zásadou iura novit curia, teda že súd pozná právo, a to bez ohľadu na to, či je účastník zastúpený advokátom alebo osobou, ktorá má právnické vzdelanie. Jedným z atribútov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí za daných skutkových okolností.

V tejto súvislosti nie je vysvetliteľné, prečo súdy v priebehu doby, prinajmenšom od 01.09.2012 (účinnosť zák. č. 251/2012 Z.z., ktorý nakoniec súd aplikoval), teda viac ako 3 roky vykonávali dokazovanie, ktoré sa ukázalo byť absolútne nepodstatné pre rozhodnutie súdu podľa napadnutého rozsudku.

Súd mal postupovať podľa § 118 ods. 2 O.s.p. a oznámiť účastníkom, ktoré skutočnosti sú pre jeho rozhodnutie podstatné, v akom rozsahu vykoná alebo nevykoná navrhované dokazovanie, resp. ktorú právnu normu je potrebné na daný právny vzťah aplikovať.

Túto svoju povinnosť však súd nesplnil. Nie je pritom možné odkázať na to, že účastníci boli v konaní zastúpení osobami právnicko vzdelanými, pretože ustanovenie § 118 ods. 2 O.s.p. neupravuje rôzny režim poučovacej povinnosti súdu pre prípad, keď účastník je alebo nie je zastúpený osobou s právnickým vzdelaním.

Pokiaľ by si súd svoju poučovaciu povinnosť splnil, nemusela nastať situácia, kedy sa v podstate (podľa napadnutého rozsudku) vykonávalo zbytočné dokazovanie a kedy odporca dokonca za podozrivých okolností predkladal znalecký posudok vyhotovený osobami, ktoré neboli kvalifikované na jeho podanie so zrejším účelom zvrátenia dôkaznej situácie navodenej riadne vypracovaným a podaným znaleckým posudkom.

Pokiaľ by si súd riadne splnil svoju poučovaciu povinnosť, navrhovateľ by sa po oboznámení sa so zákonnou úpravou podľa § 11 ods. 1 písm. g), § 11 ods. 8, . 96 ods. 4 zák. č. 251/2012 Z.z. domáhal, aby súd postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. konanie prerušil a požiadal Ústavný súd Slovenskej

republiky, aby zaujal stanovisko ohľadne súladu týchto ustanovení zák. č. 251/2012 Z.z. s článkami 1 ods. 1 a 20 ods. 1 a 4 Ústavy SR. Samozrejme by navrhovateľ takýto svoj návrh aj kvalifikovane právne zdôvodnil.

Je evidentné, že aj všeobecné súdy sú v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj podľa § 1 a 6 O.s.p. povinné garantovať ochranu ústavných práv účastníkov konania. Ak by mala byť na danú vec správne právne aplikovateľná zákonná úprava podľa § 11 ods. 1 písm. g), § 11 ods. 8, .96 ods. 4 zák. č. 251/2012 Z.z., tak navrhovateľ tvrdí, že jej aplikáciou dochádza k neprimeranému zásahu do jeho práv. Ešte pred nadobudnutím účinnosti citovaného zákona a jeho ustanovení, ktorými je neprimerane a v rozpore s čl. 20 ods. 1,4 Ústavy SR obmedzené jeho vlastnícke právo, bolo v zmysle zákonnej úpravy podľa § 22 ods. 1 písm. a) zák. č. 79/1957 Zb. nepochybné, že navrhovateľ mal právo domáhať sa vypratania predmetných nehnuteľností a že odporca nemal žiadny právny titul na ich užívanie. O tomto svedčí vykonané dokazovanie v tomto súdnom konaní.

Zmena tohto právneho stavu a to retroaktívnym spôsobom, teda že došlo k obmedzeniu vlastníckeho práva navrhovateľa, je podľa názoru navrhovateľa v rozpore s ústavou.

Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že tým ako prebiehalo súdne konanie, došlo aj k zániku práv na majetkové zadosťučinenie za obmedzenie vlastníckeho práva navrhovateľa podľa zák. č. 251/2012 Z.z. Z vyššie uvedených dôvodov sme presvedčení, že konaním a rozhodnutím súdu v tomto odvolaní napadnutom konaní a rozsudku došlo k porušeniu práv navrhovateľa na ochranu jeho vlastníctva a na súdnu ochranu a k porušeniu všeobecných zásad právneho štátu v zmysle vyššie citovaných ustanovení Ústavy SR a O.s.p.

Okresný súd mal buď rozhodnúť o relevancii znaleckého posudku č. 3/2014 podaného Ing. Jozefom Holjenčíkom, tento aplikovať na ustanovenie § 22 ods. 1 písm. a) zák. č. 79/1957 Zb. a žalobe vyhovieť a ak dospel k záveru o relevantnosti právnej úpravy podľa zák. č. 251/2012 Z.z. mal postupovať podľa § 118 ods. 2 O.s.p. a tak dať priestor na to, aby účastníci mohli predpokladať ďalší postup súdu a na takúto novú situáciu reagovať.

Vzhľadom k uvedenému žiadam, aby Krajský súd v Žiline ako odvolací súd rozsudok Okresného súdu v Martine zo dňa 18.12.2015 sp. zn. 9C/18/2012-315 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu podal písomné vyjadrenie odporca, ktorý uviedol, že sa stotožňuje s právnym záverom prvostupňového súdu ako aj s odôvodnením jeho rozsudku, ktorý považuje za vecne správny, a preto ho navrhoval potvrdiť. Okrem iného zdôraznil, že k zmene obsahu vecného bremena môže zo zákona môže dôjsť jedine zmenou právnej normy, ktorá toto vecné bremeno zakladá. Podľa názoru odporcu obsah vecného bremena vyplývajúci zo zákona nemôže byť zmenený rozhodnutím súdu, teda súd nemôže konštitutívne modifikovať jeho obsah, lebo tento je priamo obsiahnutý v právnej norme, na základe ktorej vecné bremeno vzniklo. V prípade, že by súd svojim rozhodnutím obsah takéhoto vecného bremena zmenil, došlo by ku kolízii takéhoto rozhodnutia súdu s právnou normou. Poukazuje aj na ustálenú judikatúru súdov v tomto smere. Uviedol ďalej, že v danom prípade vecné bremeno vzniklo zo zákona, a preto odporca považuje nárok navrhovateľa za neoprávnený a neopodstatnený.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, ďalšie dôvody.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací po preskúmaní obsahu spisu prejednal vec v odvolacom konaní bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s ust. § 156 ods. 3 v spojitosti s § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie aj precízne a podrobne odôvodnil, vyhodnotil vykonané dôkazy v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu, preto v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. sa obmedzuje len na konštatovanie správnosti odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia, pričom v tejto po skutkovej i právnej stránke veľmi náročnej veci sa súd vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými

argumentmi, na ktoré poukazoval navrhovateľ v priebehu prvostupňového konania, a ktoré prezentoval aj v rámci podaného odvolania.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, odvolací súd dodáva nasledovné :

Predmetné energetické zariadenie nadobudli Stredoslovenské energetické závody, š.p. Žilina na základe Hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku č. 2/1977 zo dňa 12.10.1977 ako právny predchodca SSE-D, a.s. a od jeho nadobudnutia ho spravuje a má zaradené v evidencii svojho majetku pod HIM 37891. O tomto úkone bol vykonaný zápis o odovzdaní a prevzatí stavby zo dňa 18.2.1977.

Technologické zariadenie bolo vybudované za účinnosti zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny, v zmysle ktorého energetickým podnikom prislúchalo oprávnenie stavať a prevádzkať na cudzích nehnuteľnostiach v rozsahu vyplývajúcom z povolenej stavby elektrického vedenia, ako i malé trafostanice do rozlohy 30 m², s príslušenstvom, najmä zriaďovať na nehnuteľnostiach podperné body, prepnúť nehnuteľnosti vodičmi a umiestňovať v nich vedenie.

V zmysle §-u 22 uvedeného zákona uvedené oprávnenie viazne na dotknutej nehnuteľnosti ako vecné bremeno a teda povinnosťou vlastníka dotknutej nehnuteľnosti bolo trpieť výkon uvedených oprávnení. Takéto vecné bremeno vzniklo priamo zo zákona ako následok vydania stavebného povolenia, teda je so stavebným povolením spojené. Podmienky a dôvodnosť vydania stavebného povolenia skúmajú príslušné stavebné úrady. Ak by neboli splnené podmienky určené zákonom, a teda by nedošlo k dohode bolo možné postupovať v zmysle § 27 ods. 1, a to nehnuteľnosti a práva vyvlastniť.

Avšak k takejto dohode došlo na základe Hospodárskej zmluvy medzi Okresným národným výborom Martin a Stredoslovenskými energetickými závodmi, š.p. o prevode správy vo vzťahu k predmetnej stavbe. Nakoľko vyvlastnenie medzi socialistickými organizáciami zákon nepripúšťal, táto dohoda bola podkladom k vzniku oprávnenia v zmysle uvedeného ustanovenia v spojitosti s ustanovením § 22 ods. 3, na základe ktorého oprávnenia podľa ods. 1 nadobúdajú organizácie štátneho socialistického sektora aj nadobudnutím správy.

I keď bol uvedený zákon 79/1957 Zb. zákonom č. 70/1998 Z.z. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny zrušený, v zmysle §-u 42 ods. 2 oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona, zostávali nedotknuté, tak isto podľa zákona č. 656/2004 Z.z. ust. §-u 69 ods. 10 oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam ako i obmedzenia ich užívania, zostávali nedotknuté.

Uvedené úpravy v prechodných intertemporálnych ustanoveniach § 42 ods. 2 Zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike a § 69 ods. 10 zákona o energetike deklarovali zachovanie statusu quo ante v obmedzení užívacieho práva vlastníkov nehnuteľností dotknutých výkonom oprávnení energetických podnikov, resp. ďalších subjektov oprávnených z vecného bremena, ktoré vznikli pred účinnosťou týchto predpisov.

Pri aplikácii právnej úpravy treba rešpektovať zásadu zákazu retroaktivity, z ktorej vyplýva, že vznik právnych vzťahov a nároky z nich vzniknuté sa zásadne posudzujú podľa právnej úpravy platnej v dobe ich vzniku.

V uvedenom prípade vznikom zákonného vecného bremena došlo k priznaniu náhrady za obmedzenie užívania dotknutej nehnuteľnosti len ako jednorázovej, neprichádzalo do úvahy jej priznanie ako opakujúceho sa plnenia, pod stratou nároku za jej neuplatnenie v zákonom stanovenej lehote.

V uvedenej veci je dôležité upozorniť na situáciu, ktorá vznikla počas privatizácie národného majetku a s tým spojeným nadobudnutím predmetnej nehnuteľnosti, v ktorej sa nachádza energetické zariadenie trafostanice do vlastníctva fyzickej osoby v zmysle zákona č. 427/1990 Zb. v znení zák. č. 541/1990 Zb. keď bola predmetom verejnej dražby, a z toho vyplývajúceho súdneho sporu vedeného pod č. konania 9C 37/07 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

Napriek uvedenej situácii je potrebné zdôrazniť aplikáciu súčasne platného zákona o energetike kde podľa § 11 ods. 1 písm. g) platného zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike je SSE-D, a.s. oprávnená vykonávať na cudzích nehnuteľnostiach povolenú činnosť na elektroenergetických zariadeniach potrebných na zabezpečenie prevádzky sústavy alebo siete, ktorých výstavba bola povolená podľa stavebných predpisov.

SSE-D, a.s. je držiteľom licencie na podnikanie v elektroenergetike a držiteľom licencie prislúcha vymedzený rozsah práv a povinností pri vykonávaní svojich činností, ktoré vykonáva vo verejnom záujme.

Povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa odseku 1 sú vecnými bremenami spojenými s vlastníctvom nehnuteľnosti.

Samotné ustanovenie §-u 151 písm. o ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje kedy a za akých podmienok dochádza k vzniku vecného bremena. Jedným, z taxatívne vypočítaným spôsobom vzniku vecného bremena je priamo zo zákona tam, kde to osobitný zákon ustanovuje. Takýmto zákonom je aj zákon o energetike.

Súčasne i v prechodných ustanoveniach platného zákona č. 251/2012 Z.z. § 96 sa neopomína na oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona.

K zmene obsahu vecného bremena zo zákona môže dôjsť jedine zmenou právnej normy, ktorá toto vecné bremeno zakladá.

Na základe všetkých dôvodov uvedených v rozhodnutí prvostupňového súdu ako i odvolacieho súdu, odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní odvolateľ úspešný nebol, odporcovi by náležalo právo na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 142 ods. 1 v spojitosti s § 224 ods. 1 O.s.p. Odporca si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu ich odvolací súd nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný ďalší riadny opravný prostriedok (odvolanie).